

Det tyske Riges Milliard-Budget.

En lille Samtale om 10 Milliard-Budgetet. — For 5 Aar siden var en Rigministers Maanedsløn ikke stor nok til at købe et Par Støvler for.

(Fra vor Korrespondent).

Berlin.

Jeg kom til at tænke 5 Aar tilbage i Tiden, da jeg en Dag sad i den tyske Rigsdags Restauration og talte med en Rigsdagsmand, der for 5 Aar siden var Rigsgeneral. Han kom den Gang og viste mig en Haandfuld Pengesedler.

»Her«, sagde han, »er en tysk Rigsgenerals Maanedsløn. For den kan jeg i en Skotøjsforretning ikke købe mig et Par nye Støvler.«

Den Gang var alt Fattigdom og Elendighed i Tyskland.

I Dag sad jeg og drak min Eftermiddagskaffe med den samme Rigsdagsmand. Foran mig lå et Eksempel af Tysklands Finanslov for 1929. Jeg bladede i den. Millionerne, ikke Papirmillioner, men rigtige Guldmarkmillioner, flimrede for mine Øjne.

Alle disse fem og sekssifrede Tal, der betegner Tysklands Indtægter og Udgifter, fortæller bedre end mange Ord om den eventyrlige Forvandling, der er foregaaet i Tyskland i Løbet af de forløbne fem Aar.

Budgetet balancerer med det for Borgerne i et lille Land rent astronomiske Tal af 9 Milliard 900 Millioner Guldmark.

Hvad bruger Tyskland denne uhyre Sum til?

Først paa Udgiftssiden staar Udgifterne til Tysklands Rigsdag. Det er ikke Smaasummer, det drejer sig om. Ialt er Rigsdagens Udgifter budgetteret til 8,374,750 Guldmark.

Derefter følger Udenrigsministeriet under Stresemann. Det skal i Aaret 1929 bruge 67,822,100 Guldmark, deraf 7 Millioner Mark til det saakaldte »Geheime Fonde«, for hvilket der ikke aflægges Regnskab for Rigets almindelige Revisorer. Indenrigsministeriet, der for Tiden har vor Partifelle Carl Severing til Chef, kommer endnu højere op. Hans Budget er anslaaet til 72,087,440 Mark. Under Indenrigsministeriet sorterer det verdeneromte Kejser Vilhelm-Institut, hvor blandt andet Danske, Dr. Albert Fischer foretager sine Kræftundersøgelser. Med sine Filialer faar dette Institut et aarligt Tilskud paa omkring 12 Millioner Guldmark. Rigsgældsministeriet, hvorunder en Del af Arbejdsløshedshjælpen og andre sociale Opgaver sorterer, skal i Aarets Løb bruge 87,635,360 Mark.

Til Understøttelse af Messer i Ind- og Udlandet er budgetteret ca. 5 Millioner Mark. Saaledes kunde jeg blive ved, indtil Tallet 10 Milliarder er naaet; men det er ikke nødvendigt. De her nævnte Tal viser ikke alene Forvandlingen i Tyskland. De giver ogsaa et interessant Begreb om en Verdens-Husholdning.

Ja, siger min Sidemand, Rigsdagsmanden, det er en Forvandling til det bedre; men derfor at sige, at Tyskland er ovenpaa, er forkert. For den forbandede Krig kunde Tyskland eksportere Penge. Nu maa vi importere Renge. Over 4 Milliarder har vi siden 1924 laant i Amerika, og skønt Be-

folkningen er ved at segne under Byrden af Skatter, maa vi alligevel i Aar for at faa Balance paa Budgettet udskrive for 500 Millioner nye Skatter. De 500 Millioner, vi har i Underskud i Aar, svarer iøvrigt til den højere Krigsskadeserstatning, vi i Aar maa betale til Sejrmagterne.

Men alligevel, slutter han, trods alt er vi paa March fremad. Der er bedre Tider — ogsaa for Ministrene — end hin Maanedsdag for fem Aar siden, da min Ministergætte ikke strakte til Købet af et Par Støvler.

K.

Sóknarformenn hava fingið kvittunnarlepár og röknskaparlistar fyrri 1929 tilsendar, og skulu eftir felagslógreglunum krevja inn limagjaldið, áður enn menn fara til skips:

Frá teimum, sum rinda í sóknini 6 kr. Frá teimum, sum rinda uttansóknar 7 kr. Frá teimum, sum ikki rindaðu nakrastaðni í fjór, tvífalt limagjald, to ikki frá teimum, ið ikki fyrr hava verið til skips.

Felagsmenn eiga at ensa eftir, at teir ikki fara við órganiseraðum skiparum og at teir ikki fara saman við órganiseraðum fólki.

Allir fiskimenn gera beinast í, at rinda sít vamlukku-tryggingargjald sjálvir, áður enn teir fara, og fáa sína tryggingarbók kvittaða hjá umboðsmonn-um Føroya Vanlukkutryggingar; men eru teir ikki førir at rinda sjálvir, og reiðarin rindar fyrri teir, gera teir rættast í at fáa eitt prógv frá honum fyrri, at at teir hava rindað, og vísa tað fram, um teir seinni á árinum skifta skip.

Trygging av klæðum.

Eftir sjómanslógini er hvør reiðari ansvarligur fyrri trygging av klæðum fyrri manningina, upp til 400 kr. til hvønn mann. Hævir reiðarin teknað trygging fyrri hetta ansvar, rindar tryggingarfelagið gjaldið, um klæðini missarast við skipbrot o. l.; men hævir hann ikki teknað trygging, stendur hann persónliga til svars. Nú kann hetta vera gott og væl, um reiðarin er ein mógvandi maður; men er hann ikki tað, kann tað vera vøkkult við at manningin fær fullt virði um klæðini missarast. Menn eiga tí, áður enn teir fara, at víssa sær, at reiðarin hævir teknað trygging fyrri klæðini.

Í tilfelli av frábyting

og sølu av veiðu til annan mann enn reiðarin, skulu pengarnir, tá reiðarin ikki fær sær, verða sendir til Føroya Fiskimannafelags. Annar atburður er kontraktbrot og kann føra við sær ábyrgd eftir lógini.

Fiskiskapurin í Nor-

eg. Tellingin er byrjað 1. februar sum vanligt; men enn er lítið fingið. Teir tveir »raportir«, sum út eru komnir vísa, at 5½ millión eru fingnar til 8. februar móti bert 2½ um sonu tíð í fjór. Til at byrja við, visir seg at vera meiri til av fiski, enn verið hevur nakað av hesum stóðlinu nú árunum. Í salt

eru farnar 3,7 milliónir og upphongdar eru ca. 1,4. Ráfiska-prisurin har er lágur: 10—13 oyr. kg. fyrri sløgna fisk.

Sum kunnugt er, hava Norðmenn hetta síðsta árið gjørt nógv fyrri at bota um tilvirkningina av teirra klippfiski, m. a. er tað við lóg forboðið, at selja ósløgna fisk til keypmennar, vegna tess, at tá teir keyptu nógvan ósløgna fisk, spiltist hann, áður enn hann fekt í salt, og kundi tí ikki geva uttan ringan klippfisk. At Norðmenn ætla at fáa norskan fisk í betri orð, sæst eisini av tí, at teir royna at halda hann í høgum prisi. Alt síðsta árið stóð hann hægri á spanska marknaðinum, enn íslandskur og føroyskur fiskur.

Útflutningsvirði í Ís-

landi. Eftir skýrslu frá »Gengisnevndini«, eru í 1928 av Íslandi útfluttar vørur fyrri ca. 61 milliónir gulkronur, og er hetta hægsta útflutningsvirði í síðstu 5 ár. Sum eitt dømi, skulu vit eftir »Egri« nevna, at í december mánaði 1928 var av Íslandi flutt út: Virkaður fiskur fyrri ca. 1,6 milliónir kronur og av óvirkaðum fiski fyrri ca. 1,4 milliónir. Íslafiskur 460,000 kr., saltaður kongafiskur 250 kr., salt 437,000 kr., lýsi 166,080 kr., fiskamjøl 3990 kr., sildarolja 120 kr. sundmagi 11,410 kr., sildarskrubb 100 kr., dún 8,750 kr., rípur 3,080 kr., saltaði seyðaskinn 183,000 kr., ikki saltaði 12,000 kr., roð saltaði 17,900 kr., roð skorp 8,050 kr., vil, saltaði 12,060 kr., vil, reinsaði 38,170 kr., saltkjöt 210,120 kr., ull 146,000 kr., bundin plogg 150 kr., tilsamans 4.681,260 kr.

Í Íslandi heldur stjórnmálakomuliga greiðar skýrslur yvir útflutningin og innflutningin bæði í rúgvu og virði og leggur fram fyrri almenningina úrlitið úr starvinum í ferð um mánaðin. Har kenna menn handilsbalansa landsins. Her hjá okkum hevur Løgtingi í 4 ár til 1928 forðað einum uppskoti um áftandi statistik. Ja, sjálvt í 1928 lögdu meirilutamenningar eitt tilfiskt uppskoti tilsiðis. Teir munnu halda, at best man vera sum er.

Internationale.

Ledelsen samlet i London.

London.

Repræsentanter fra saa godt som alle socialdemokratiske Partier i Europa er ankommet til London for at deltage i Arbejder- og Socialistinternationalens Eksekutivkomité's Moder.

Blandt de repræsenterede Lande er England, Tyskland, Frankrig, Belgien, Østrig, Sverrig, Sjefts, Italien og Danmark.

Mac Donald og Snowden, England, Leon Blum og Renaudet Frankrig, Vandervelde og Huysmans, Belgien, Weiss og Stamper, Tyskland, og Stauning og C. F. Madsen, Danmark, samledes til Møde i »Transport House« i London. Konferencen skal beskæftige sig med Reparationsspørgsmaalet og Arbejdernes Stilling til dette samt Spørgsmaalet om Rømningen af Rhinladet.

Internationales Eksekutivkomité vil sluttelig beskæftige sig med det samme Spørgsmaal, som de sagkyndiges Konference behandler i Paris.

Internationale blev grundlagt i London for 65 Aar siden. Ved Mødet i Martin's Hall den 28. September 1864 under Forsæde

„Tyfon“-róparin

bæði fyrri handamakt og fyrri lufttristing er hin snjallasti og haldbarasti róparin, ið til er, og er hann tí eisini í royndum hin bfligasti.

Snúgvu tygum til

„Nautisk“, Tórshavn.

Telefon 22 og 71.

af Prof. Beesley, blev Det internationale Arbejderforbund (I. Internationale), stiftet med det Formaal at samle alle Landes Proletarer til Kamp mod Kapitalismen. Formaålet er stadig det samme, men Bevægelser er blevet noget mere end dengang. Fra en lille foragtet Hob er den blevet en Stormagt, der taler med i Verdenspolitikken. For alle Landes Arbejdere er den blevet en Bygning til Skærm i vor Nød.

B.

Úr Føroyum.

Tórshavn.

Landssjúkrahúsið.

»Dr. Alex. Hospitale«, sum tað nú nevnist, hevði 100-ára føðingardag leygardagin. Fløggini veittraðu á stong mest allastaðni í Havn henda dag til heiður fyrri tí 100-ára gamla føðingardagsbarni.

Sjóvinnulánsgrunnurin.

Ikki kann tað sigast, at tað gongur strítt við teknigini av lutapeningi í sjóvinnulánsgrunninum. Í Havn er longu teknað 46.000 kr., í Klaksvík 21.000, í Gøtu 8.000, í Oydarfirði 2.600, á Velbastað 1.500, á Langasandi 800 og F. F. og skiparafelagið hava teknað 5.000 hvør = 10.000. Enn er ikki frætt allastaðni frá.

Dátin í lastina.

»Sleipner« er sunnudagin ein av manningini dátin í lastina. Hann er komin væl frá tí, tí hann er fallin beint á nakrar tryggjusekkir, men hevur meinslað seg nakað. Tó varð hann verandi umboð.

„Beskytteren“ har nappet

en fredelig Aberdeen-Trawler i Fredags.

Filmsforestillingen — som denne Præstation nærmest kan nævnes — er foregaaet saaledes, efter de Oplysninger, der foreligger:

»Beskytteren«, der er ude at pløje de salte Vover, ser paa Strækningen en Trawler, som Orlogsskibets Øverstkommanderende fatter passende Mistanke til. Fluks gaar Stoppsignalet op. Den fredelige Trawler, der jo ikke har til Opgave at passe paa »Beskytteren«, lader som ingen Ting, hvad enhver, der har sit paa det tørre (her vaade) ogsaa havde gjort.

Da Stoppsignalet ikke respekteredes, bev der affyret et Skud (lost, lost, lost, naturligvis, det forstaas), men Trawleren lod som om det regnede, og fortsatte roligt sin Kurs. Men da »Beskytteren« Gang paa Gang, lod Kanonerne drøne, standsede Trawleren, vel nærmest for at vide, hvad der var paa Færde. At det var en utidlig Salut for den engelske Nation, kunde dog ikke tænkes. Naa Trawleren standsede.

»Beskytteren« sætter Baad i Vandet.

En Menig, samt en Soløjtant fra Beskytteren blev sat ombord i Trawleren hvorefter denne beordredes til Thorshavn.

Ved Ankomsten til Thorshavn viste det sig ikke at være anden Aarsag for Trawlerens Anholdelse, end at denne ikke havde standset, da »Beskytteren« signaliserede »Stop«. Politimesteren har derfor ladet Trawleren

Auktion.

Ifølge Aftale med Fogedretten vil der Fredag den 1. Marts d. A. Kl. 10½ Fmd. blive afholdt offentlig Auktion paa Dommerkontoret over Bortleje af Kommunens Fisketoringspladser i »Aalekær« for indeværende Aar, eventuelt for et Tidsrum af 5 Aar, i Henhold til Konditioner, der ligger til Efter-syn paa Byraadskontoret.

Thorshavns Byraad.

dampe af Sted igen hurtigst muligt. Og da der var Sygdom ombord i Trawleren, er Løjtnant og Menig Nr. 406 interneteret, først i Tinganes, siden paa Hospitalet.

Skansen har fuld Besætning for Tiden, saa der var ikke Plads, men den havde i et saadant Tilfælde ikke været helt uegnet. Men Tilfældet vilde det anderledes.

Det er rigtigt, at der klages tit over, at »Beskytteren« ikke passer godt paa Lovovertrædere blandt fremmede Trawlere, men der fremskaffes ingen Balance i Tilstanden, ved at fredelige Trawlere bliver nappede, saaledes som overfor skildret:

»Wessels Moral til »Smeden og Bageren«:

»Beredt til Døden altid vær, den kommer naar du mindst den tænker nær,»

kunde næsten anvendes som Motto for Præstationen.

Middagur.

Verðin er hitt fremsta.

Harri blaðstjóri!

Loyvi mær hesum reglum í blaðnum. Eg kom ein dagin gangandi fram við talvuna í Miðvági, har tær almennu kunngeringarnar vera upplisnar. Har sá eg ímillum annað eina kunngering frá prestinum. Hann man óivað hava fingið hetta í lag íggjøgnum Søren Danielsen. Kunngeringin frá presti segði, at hann til hægstbjóðandi ætlaði at leiga út ein hagapart.

So vítt eg veit, vóru 4 menn, ið bjóðaðu. Tveir vóru lagsmenn prestsins, missionerar, hinir báðir hoyrdu eisini til kirkjulíðið, men vóru tó ikki beinleiðis í somu fylking, sum hinir fyrru. Hóast prestsins lagsmenn ikki áttu hægsta boð, so fingi teir jørðina kortini, tó at teir ikki vóru sárir fyrri »ødet jordiske Gode« frammanundan. Í hvussu er, hevur annar selt væl av jørð og hevur nógv eftir. Men teir vóru jú umboðsmenn kjarallans, og tað kann í sílfum fómur hava tyding.

Aftaná hesa hending er hættisligt at líta á tað, ið presturin sigir — men nú skal hann jú fara. Var skipið ikki tarnað, so var hann longu horvin.

Presturin og báðir lagsmenn hansara nevna seg báðir »Lysets Børn«. Og hesi leita jú bert eftir einum. Nú sæst, hvat hesir leita eftir, meðan teir tala um at eingin má elska verðina, ei heldur tey ting, ið eru í henni. Men skilja sæst nú, hvat teir elska.

Míðvingur.